

Cán cân s ãc m ãnh quân s ã t ãi Tây Thái Bình D ãng hi ãn v ãn nghiêng v ã M ã, song ãi ãu này ãng thay ãi khi Trung Qu ãc ãu t ã l ãn v ã ngân sách qu ãc phòng. N ãu cu ãc chi ãn

M ã - Trung n ã ra

, T ãng s ãn ph ãm qu ãc n ãi (GDP) n ãm ãu c ãa M ã có th ã m ãt kho ãng 5-10%, nh ãng Trung Qu ãc s ã m ãt kho ãng 25%, th ãm chí còn cao h ãn.

Trung Quõc ðang xây ðõng các cõ sõ quân sõ nhõm cõng cõ yêu sách chõ quyõn ðõi võ hõu hõt ðiõn tích Biõn õõng, ðõng thõ hõu thuõn cho các tuyên bõ chõ quyõn khi cõn thiõt. Chính quyõn cõa Tõng thõng Mõ Donald Trump, giõng nhõ chính quyõn tiõn nhiõm, luôn phõn ðõi các hoõt ðõng này, do ðó làm gia tõng nguy cõ ðõi xõy ra các va chõm thõm chí ðõi ðõu quân sõ tõi Biõn õõng.

Quan hõ Mõ-Trung trong lõnh võc thõõng mõi cõng ðang nõi lên nhiõu võn ðõ ðáng quan ngõi, làm õnh hõõng tõi viõc giõi quyõt xung ðõt cõa lãnh ðõo hai bên. Mõc dù khõ nõng xõy ra cuõc chiõn Mõ-Trung là ðiõu xa või do các tranh chõp chõa ðõ nghiêm trõng ðõ lãnh ðõo hai bên phát ðõng mõt cuõc chiõn, nhõng rõi do xõy ra cuõc xung ðõt Mõ-Trung võn khõng thõ loõi trõ. Või sõ cõi tiõn cõa các loõi võ khí chính xác và các thiõt bõ nhõn ðiõn tõ xa, các lõc lõõng quân sõ hai bên có thõ nhõm và tõn công các mõc tiêu cõa nhau. Trong bõi cõnh mõt cuõc khõng hoõng ðiõn ra, các bên có thõ tiõn hành các "ðòn ðánh phõ ðõu" nhõm giành lõi thõ. Lúc ðó, võn ðõ ðõt ra ðõi või các bên khõng phõi là các biõn pháp phõng ngõa mà là bên nào sõ trõ ðõõc trong thõi gian khõng hoõng.

Trong bõi cõnh ðiõn ra xung ðõt, các nhà lãnh ðõo Mõ và Trung Quõc có thõ can thiõp ngay ðõ ngõn chõn cuõc xung ðõt võõt ra khõi tõm kiõm soát. Tuy nhiên, või lõc lõõng hiõn tõi, cõ hai ðõu có khõ nõng gây tõn thõõng cho nhau, khi ðó, xung ðõt có thõ tiõp tõc leo thang và trõ nên khó chõm ðõt. Cán cân sõc mõnh quân sõ tõi Tây Thái Bình Dõõng hiõn võn nghiõng võ Mõ, song ðiõu này ðang thay ðõi khi Trung Quõc có sõ ðõu tõ lõn võ ngân sách cho quân ðõi nhõm xây ðõng nõng lõc "chõng tiõp cõn", ðáng chú ý là các tên lõa chõng hõm ðõõc thiõt kõ ðõ ðõi phó või các lõc lõõng quân sõ cõa Mõ tõi khu võc.

Mõc chi ngân sách Mõ cho quân ðõi hiõn lõn gõp 3 lõn so või Trung Quõc, song Trung Quõc lõi lõi thõ hõn Mõ là ngân sách cho quân ðõi chõ tõp trung vào khu võc Tây Thái Bình Dõõng, trong khi Mõ phõi ðàn trõi trên khõp các mõt trõn ðõ ðõi phó või Nga, Iran và tõ chõc Nhà nõõc Hõi giõo (IS) tõ xõng. Có lõ ðiõu này ðang giúp Trung Quõc thu hõp khoõng cách sõc mõnh quân sõ so või Mõ, nhõng nõu xung ðõt xõy ra, Trung Quõc ðõõc cho là võn sõ chõu nhiõu thiõt hõi hõn. Dõõi góc ðõ thõõng mõi, cõ Trung Quõc và Mõ ðõu chõu thiõt hõi, song do thõõng mõi cõa Trung Quõc phõ thuõc sõng còn vào giao thõõng ðõõng thõy, nên sõ bõ ngõng trõ nõu cuõc chiõn õ Tây Thái Bình Dõõng ðiõn ra.

Theo chuyên gia David C. Gompert, n u di n ra cu c chiến, T ng s n ph m qu c n i (GDP) n m đ u c a M  c  th  m t kho ng 5-10%, nh ng Trung Quốc s  m t kho ng 25%, th m ch i c n cao hơn. M t nghi n cứu m i đ y c a T  ch c nghi n cứu chính sách RAND Corporation c ng ch  ra r ng trong m t cu c xung đột leo thang, ch  c n m t ph n l c l  ng H i quân M , bao gồm c  t u sân bay, c ng c  th  đ nh b i m t l c l  ng l n quân đ i Trung Quốc. Hi n c c nhà hoạch đ nh chính sách c a M  cho r ng việc Trung Quốc ki m soát th c t  đ i v i Bi n  ng l  đi u kh ng th  ch p nhận, do v ng n  c này c  v  tr  đ a chính tr  chi n lược, v i kho ng 40% th  ng m i to n c u qua đ y. C c đ ng minh v  đ i t c c ng s  m t niềm tin vào M  n u M  đ  cho Trung Quốc thực thi các t y n b  ch  quy n phi l  t i đ y. M t kh c, M  c ng kh ng th  b  qua l i  ch của mình t i Bi n  ng. Tuy nhiên, n u đ  m t cu c ch y đ a v  trang tại khu vực T y Th i B nh D  ng di n ra c ng kh ng c  l i cho M , m  ngược lại s  c  l i cho Trung Quốc, v  n  c này s  nh n c  h i tập trung m i nguồn lực nh m x y d ng c c n ng l c quân s  c  th  t n công c c l c l  ng c a M  t i khu vực.

Tuy nhiên, c c nhà l nh đạo M  c  th  c   p d ng c c bi n ph p khác nhau đ  gi m c ng th ng, tr nh đ i đ u quân s  với Trung Quốc. L u N m G c c  th  triển khai c c l c l  ng  t b  t n th  ng t i khu vực nh  t u ng m v  c c thi t bị kh ng ng  i l i. T t nhiên, điều này s  m t nhi u thời gian đ  M  chuy n tr ng t m quân s  v  T y Th i B nh D  ng. Nh m tr nh kh ng ho ng trong quan h  M -Trung, c c l nh đ o M  c  th  h p t c với Trung Quốc nh m tìm kiếm bi n ph p c  l i cho c c b n t i Bi n  ng. Tuy nhiên, điều này kh  x y ra v  kh  th nh công v  Trung Quốc v n kh ng kh ng đ i ch  quy n đ i v i h u h t di n t ch Bi n  ng. Trong b i c nh đ , c  Washington v  B c Kinh c  l  đ ng c n m t k nh tr c ti p c p b  tr  ng qu c phòng đ  gi i quy t các xung đột trước khi c c b n c  th  đưa ra c c "đ n đ nh ph  đ u". K nh n y c n được duy tr  trong suốt thời gian kh ng ho ng nh m ng n ch n c c xung đột leo thang đ n t i m c kh ng th  ki m soát.   ng th i, c c l nh đ o M  v  Trung Quốc c n đ m b o đ  quân đ i hai b n s  s  d ng c c l a chọn khác thay v  s  d ng "đ n đ nh ph  đ u" c ng nh  c c bi n ph p leo thang kh c khi cu c chiến diễn ra.

T c gi  l   ng David C. Gompert, chuyên gia của T  ch c nghi n cứu chính sách RAND Corporation, c u Phó Giám đốc C  quan T nh b o Quốc gia M . B i ph n t ch đ ng tr n trang " [RAND](#) ".

M  Anh (gt)